

Sygn. akt III AUa 529/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Hejwowska
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SA Elżbieta Czaja (spr.)
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2015 r. w Lublinie

sprawy W. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 30 kwietnia 2015 r. sygn. akt VIII U 1776/14

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu

w Lublinie do ponownego rozpoznania.

Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Barbara Hejwowska
Elżbieta Czaja

Sygn. akt III AUa 529/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 lipca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił W. N. prawa do emerytury W uzasadnieniu podano, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodnił 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od tej decyzji wnioskodawca zakwestionował jej trafność zarzucając:

1) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż wnioskodawca w okresach:

- od 7 lutego 1977r. do 15 marca 1978r.

- od 5 kwietnia 1978r. do 30 grudnia 1986r.

- od 3 stycznia 1987r. do 30 grudnia 1999r. nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa materialnego,

2) naruszenie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie w sytuacji kiedy W. N. we wskazanych wyżej okresach pracował na stanowisku operatora maszyn do krajania jako krajacz tektury, tj. stanowisku niezakwalifikowanym przez rozporządzenie Rady Ministrów jako praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Skarżący wniósł o zmianę decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury od czerwca 2014r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił W. N. prawo do emerytury od 10 czerwca 2014 roku, (punkt I wyroku) oraz stwierdził, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych w L. nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie prawa do świadczenia w terminie (punkt II wyroku).

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

W. N. urodził się (...), zaś wniosek o prawo do emerytury złożył w dniu 10 czerwca 2014r.

Do wniosku dołączył świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawione w dniu 22 listopada 1999r. przez (...) Zakłady (...) Z dokumentu tego wynikało, iż wnioskodawca był zatrudniony w tym zakładzie pracy od 1 czerwca 1973r. do 22 listopada 1999r. i w okresach od 7 lutego 1977r. do 15 marca 1978r., od 5 kwietnia 1978r. do 20 grudnia 1986r., od 3 stycznia 1987r. do 30 grudnia 1992r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na obsłudze maszyn i urządzeń do składania papieru, krajania papieru i wyrobów poligraficznych wykaz A dział XI poz. 5 na stanowisku obuwnik modelarz, wymienionym w wykazie A dziale XI poz. 5 pkt 5 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 7 z dnia 7 lipca 1987r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

Wnioskodawca ma wykształcenie średnie, w 1973r. ukończył Technikum(...)w Ł. i uzyskał uprawnienia technika technologii obuwia.

Od 1 czerwca 1973r. do 22 listopada 1999r. został zatrudniony w (...) S.A. W tym czasie od 7 lutego 1977r. do 15 marca 1978r. od 5 kwietnia 1978r. do 20 grudnia 1986r. oraz od 3 stycznia 1987r. do 30 grudnia 1992r. (15 lat 9 miesięcy i 22 dni) w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace związane z bezpośrednią obsługą maszyn i urządzeń do składania (łamania) arkuszy papieru i krajania. Maszyną tą był tak zwany pantograf, a wnioskodawca pracował za pomocą tego urządzenia w dziale przygotowania produkcji. W każdym pantografie znajdował się nóż do cięcia papieru i tektury. W zależności od rodzaju kształtu, który miał być wykrojony, stosowano różne ustawienia maszyny. Ustawieniem jej parametrów również zajmował się samodzielnie skarżący. Po dokonaniu tej czynności wnioskodawca kładł na maszynę płaty papieru lub tektury i urządzenie wykrawało odpowiednie formy, używane następnie w procesie technologicznym produkcji obuwia.

Szczególne warunki pracy były związane z bardzo dużym hałasem od wszystkich pracujących urządzeń do produkcji obuwia, panującym zapyleniem oraz silnym odorem z używanych klejów.

W związku z wykonywanymi pracami skarżący otrzymywał mleko i zupy regeneracyjne, był wyposażony w odzież roboczą. W. N. w spornym okresie nigdy nie pracował jako konstruktor czy obuwnik modelarz, wykrawacz, choć tego rodzaju stanowiska zawierają akta osobowe.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania przesłuchanych w sprawie świadków. M. D. i M. P. pracowali razem ze skarżącym w zakładach (...). Pierwszy świadek pracował jako obuwnik – montażysta, zaś drugi był brygadzystą oddziału doświadczalnego. Obydwaj świadkowie potwierdzili, że pracowali razem ze skarżącym na tej samej hali produkcyjnej oraz że odwołujący się stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się wyłącznie obsługą maszyny do wykrawania z tektury i papieru (tzw. pantografu).

Sąd uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.) zwanej dalej ustawą FUS, mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Aby nabyć prawo do emerytury wnioskodawca musiał spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny,
- 2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego,
- 3) na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnić:
  - a) co najmniej 15-letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz
  - b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Wnioskodawca spełnił wszystkie powyższe warunki. Do spraw spornych należało wykazanie zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że prace ubezpieczonego w (...), w okresach wykazanych w omówionym świadectwie pracy w warunkach szczególnych odpowiadały zatrudnieniu w tym charakterze, które zostało wymienione w wykazie A Dziale XI „W przemyśle poligraficznym”, poz. 5 Bezpośrednia obsługa maszyn i urządzeń do składania (łamania) arkuszy papieru, krajania papieru.

Prace te zostały również wymienione w akcie resortowym - wykazie A, załączniku Nr 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 7 z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie pracy wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego – Dziale XI W przemyśle poligraficznym, poz. 5 Bezpośrednia obsługa maszyn i urządzeń do składania (łamania) arkuszy papieru, krajania papieru, punkt 5 operator maszyn do krajania wzdłużnego (krajacz papieru, tektury).

Sąd stwierdził, że wskazane przez ZUS braki formalne w świadectwie pracy nie mogą stanowić przeszkody w dochodzeniu przez ubezpieczonego prawa do emerytury. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi. Zasadniczym celem postępowania przed Sądem jest bowiem rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Faktem jest, że świadectwo pracy również stanowi dowód w sprawach jak niniejsza lecz nie posiada ono cech wyłączności w tym

zakresie. Nie tworzy bowiem praw podmiotowych ani ich nie pozbawia (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2007r., PK 33/07 LEX nr 348305).

Ugruntowany jest również w orzecznictwie pogląd, że prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo.

Zwrócić należy uwagę, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzanej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 roku I UK 393/10, Lex nr 950426).

Omówione postępowanie dowodowe, przejrzyste i dokładne zeznania wnioskodawcy i świadków wykazało w sposób niebudzący wątpliwości, że w spornych dotychczas okresach zatrudnienia w zakładach (...) wykonywał prace przy obsłudze maszyny do wykrawania papieru i tektury – tzw. pantografu, będąc zatrudnionym w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił prawo do emerytury od dnia 10 czerwca 2014r., tj. złożenia wniosku o prawo do świadczenia.

W niniejszej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi odpowiedzialności z art. 118 ust. 1a powołanej ustawy FUS. Wnioskodawca nie przedłożył wraz z wnioskiem o prawo do emerytury świadectwa pracy w warunkach szczególnych potwierdzającego wykonywanie przez niego pracy w warunkach szczególnych przez wymagany okres, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wymienionymi w niniejszym uzasadnieniu. Dopiero w toku postępowania wnioskodawca złożył wyjaśnienia, przesłuchano zatrudnionych razem z nim świadków oraz dopuszczono dowód z dokumentów zawartych w aktach osobowych wnioskodawcy. Analiza tych dowodów pozwoliła na ustalenie, że odwołujący się wykonywał pracę w szczególnych warunkach przez okres ponad 15 lat. Dowodami tymi nie dysponował organ rentowy, a zatem nie mógł dokonać prawidłowej oceny zasadności roszczenia wnioskodawcy o ustalenie prawa do emerytury w warunkach szczególnych.

Z tych względów i na podstawie powołanych przepisów oraz na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy zarzucając: 1/ naruszenie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez nieuzasadnione uwzględnienie pracy w warunkach szczególnych w ilości co najmniej 15 lat; 2/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest uzasadniona, o ile zmierza do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony legitymuje się 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Okręgowy przyjął, że prace ubezpieczonego w (...) Zakłady (...), w okresach wykazanych w świadectwie pracy w warunkach szczególnych odpowiadały zatrudnieniu które wymienione jest w wykazie A Dziale XI „w przemyśle poligraficznym”, poz. 5 - bezpośrednia obsługa maszyn i urządzeń do składania (łamania) arkuszy papieru, krajania papieru. Nie ulega wątpliwości, że zakład zatrudniający wnioskodawcę podlegał pod resortu przemysłu chemicznego i lekkiego. Z samego zresztą świadectwa pracy wynikało, że wnioskodawca wykonywał prace polegające na obsłudze maszyn i urządzeń do składania papieru, krajania papieru i wyrobów poligraficznych na stanowisku obuwnik modelarz, wymienionym w wykazie A dziale XI poz. 5 pkt 5 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 7 z dnia 7 lipca 1987r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

Przypomnieć należy utrwalony w judykaturze pogląd, że w świetle przepisów rozporządzenia, wyodrębnienie poszczególnych prac ma charakter stanowiskowo - branżowy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: z dnia 8 lipca 2015 r. II UK 220/14, 3 czerwca 2008 r., I UK 381/07, LEX nr 494112; 16 czerwca 2009 r., I UK 20/09, LEX nr 515698 i I UK 24/09, LEX nr 518067; 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, LEX nr 619638; 19 maja 2011 r., III UK 174/10, LEX nr 901652; 14 marca 2013 r., I UK 547/12. Zakwalifikowanie danego rodzaju pracy do określonej branży ma istotne znaczenie dla jej oceny jako pracy w szczególnych warunkach. Przymiarzenie prac o znacznej szkodliwości i uciążliwości do oddzielnych działów oraz poszczególnych stanowisk w ramach gałęzi gospodarki nie jest dowolne, gdyż należy przyjąć, że konkretne stanowisko narażone jest na ekspozycję na czynniki szkodliwe w stopniu mniejszym lub większym w zależności od tego, w którym dziale przemysłu jest umiejscowione. Oznacza to, że pod określoną pozycją wykazu jest umieszczone konkretne stanowisko odpowiadające danej branży. Wskazuje na to systematyka wykazu A, gdzie poszczególne działy zawierają wykaz stanowisk, uprawniających do emerytury. Odstępstwo od tej zasady znajduje się w dziale XIV - prace różne - które nie zostały przypisane do określonego działu gospodarki. Nie ma podstaw do przenoszenia warunków pracy z jednej gałęzi na drugą, skoro o prawie do emerytury nie decyduje stopień podobieństwa wykonywanych prac, lecz zatrudnienie w określonej branży, gdyż dopiero zatrudnienie wykonywane w takich warunkach umożliwia wcześniejsze ziszczenie się ryzyka emerytalnego (szybszej utraty sprawności psychofizycznej pracownika). Prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego przysługuje jedynie osobom wykonującym prace w ramach pracowniczego zatrudnienia, przy czym chodzi o zatrudnienie pracownicze w branży, do której zakwalifikowany jest (był) zakład pracy, albowiem dopiero w ten sposób zinterpretowane prawo materialne realizuje cel, jakim jest zakreślenie granic podmiotowych i przedmiotowych kręgu osób uprawnionych do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Okoliczności te zostały trafnie podniesione przez organ rentowy w złożonej apelacji.

Na obecnym etapie postępowania brak jest jednak podstaw do uwzględnienia wniosku apelacji zmierzającego do zmiany zaskarżonego orzeczenia przez oddalenie odwołania. W wyroku z dnia 26 marca 2014 r (II UK 368/13), Sąd Najwyższy trafnie zwrócił uwagę, że jeżeli uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia konkretnej pracy wynika z własnej jej branżowej specyfiki, to należy odmówić tego szczególnego waloru pracy wykonywanej w innym dziale przemysłu. Jedynie w sytuacji, gdy stopień szkodliwości, czy uciążliwości danego rodzaju pracy nie wykazuje żadnych różnic w zależności od branży, w której jest wykonywana, brak jest podstaw do zanegowania świadczenia jej w warunkach szczególnych tylko dlatego, że w załączniku do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) została przyporządkowana do innego działu przemysłu.

Sąd Najwyższy podkreślił też w uzasadnieniu wyroku z 6 lutego 2014 r., że jeżeli pracownik w ramach swych obowiązków był narażony na działanie takich samych czynników na jakie byli narażeni pracownicy działu przemysłu wspomnianego w załączniku, i przez co których praca była pracą w szczególnych warunkach, to zróżnicowanie

sytuacji tych pracowników jedynie z tego powodu naruszałoby zasadę równości w traktowaniu podmiotów (osób) znajdujących się w tej samej sytuacji. Innymi słowy jest pracą w szczególnych warunkach praca wykonywana przy takim samym oddziaływaniu szkodliwych czynników niezależnie od branży w jakiej jest świadczona, chyba, że właśnie ze specyfiki tej branży wynika szkodliwość i uciążliwość warunków pracy. Przy takim rozumieniu pojęcia wykonywania prac w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 r. (§ 4 ust. 1 rozporządzenia) koniecznym staje się, w przypadku gdy zakład pracy osoby zainteresowanej nie mieści się wprost w gałęzi gospodarki, do której w wykazie przypisano stanowisko pracy przez niego zajmowane, ustalenie charakteru wykonywanej przez nią pracy, a więc warunków w jakich ją świadczy. Potrzebne jest także ustalenie na jakie uciążliwości byli narażeni pracownicy zatrudnieni u pracodawcy z branży wskazanej w wykazie, i które to uciążliwości zdecydowały o tym, że te prace w tej właśnie branży ustawodawca uznał za wykonywane w szczególnych warunkach. Następnie należy zbadać, porównać, czy owe warunki czymkolwiek się różniły w tym zakresie, a więc czy na szkodliwość danej pracy i w konsekwencji jej zakwalifikowaniu do prac w szczególnych warunkach, wpływ miała specyfika branży. Jeżeli tak, a więc jeżeli to fakt wykonywania zatrudnienia w przedsiębiorstwie należącym do takiej a nie innej gałęzi gospodarki czyni warunki pracy tak uciążliwymi w porównaniu do tego samego stanowiska pracy ale w innej branży, to praca świadczona w jakimkolwiek innym przedsiębiorstwie nie jest pracą w szczególnych warunkach. Jeżeli jednak rodzaj przedsiębiorstwa nie ma żadnego wpływu na szkodliwość warunków pracy, to wykonywanie pracy wymieniona w wykazie, choć w ramach innej branży, niż ta do której pracę tą przypisano, nie neguje jej szczególnego charakteru w rozumieniu ustawy emerytalnej.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, zauważyć należy, że nie poczyniono tych ustaleń faktycznych, które są konieczne do wydania rozstrzygnięcia. Nie ma bowiem ustalenia, czy czynności wykonywane przez ubezpieczonego przy maszynie – pantografie w istocie sprowadzały się do obsługi maszyn i urządzeń do składania papieru, krajania papieru, a w przypadku potwierdzenia tej okoliczności, czy ubezpieczony pracując w zakładach zajmujących się produkcją obuwniczą wykonując zleczone zadania przy obsłudze pantografu był narażony na działanie tych samych czynników, na które narażeni byli pracownicy przemysłu poligraficznego, w ramach których to działów tego rodzaju prace zaliczone zostały do pracy w szczególnych warunkach. Niewystarczające jest bowiem, tak jak to przyjął Sąd I instancji do uzasadnienia szczególnych warunków pracy wnioskodawcy to, że pracował w bardzo dużym hałasie od wszystkich pracujących urządzeń do produkcji obuwniczej, panującym zapyleniu oraz silnym odorze z używanych klejów.

Dopiero porównanie uciążliwości konkretnej pracy odwołującego i pracy polegającej na - obsłudze maszyn i urządzeń do składania papieru, krajania papieru w zakładach przemysłu poligraficznego, umożliwi stwierdzenie czy w istocie ubezpieczony był narażony na te same czynniki szkodliwe, które przemawiały za uznaniem pracy w przemyśle poligraficznym, za dającą prawo do emerytury w wieku obniżonym. Kwestia ta nie była w ogóle dotąd badana w postępowaniu sądowym, a wobec bezsporności pozostałych przesłanek wynikających z art. 184 i art. 32 ustawy emerytalnej, stanowi ona w rzeczywistości jedyny obszar sporu. Zatem jej ustalenie wyczerpie w istocie całość zagadnień z zakresu stanu faktycznego, jakie musi przesądzić Sąd. Oznacza to, że przed Sądem stoi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, co wyczerpuje hipotezę art. 386 § 4 k.p.c. i skutkuje koniecznością uchylecia wyroku Sądu Okręgowego i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy dokona niezbędnych ustaleń w wyżej wskazanym zakresie przy użyciu wszelkich możliwych środków dowodowych, mając na uwadze możliwą potrzebę skorzystania z pomocy osób dysponujących wiedzą specjalną i stosownie do wyników postępowania dowodowego przesądzi czy praca wykonywana przez odwołującego w spornym okresie jest pracą w szczególnych warunkach, a przez to czy spełnia on warunki konieczne do nabyciażądanego świadczenia.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c., orzekł jak w sentencji.